

розробки нових продуктів; - створити організаційну культуру, що сприяє розвитку інновацій; - забезпечити підтримку вищого керівництва розвитку нових програм

Література: 1. Kuczmarski, T.D. (1992), *Managing New Products*, 2nd edn, Prentice Hall, Enlewood Cliffs, New Jersey. 2. Cooper, R.G., Edgett, S.J., Kleinschmidt, E.J.(2004), *Benchmarking best NPDpractices - 1*, *Research Technology Management*, (Jan/Feb), vol.47, no.1, pp.31-43.

Сачовський І.М.,
к.е.н., доцент Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна

ДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ДИНАМІКИ ПРОЦЕСУ ІНВЕСТИВАННЯ НАРОДНОГОПОДАРСЬКОГО КОМПЛЕКСУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Величина, структура, темпи зростання інвестицій в економіку країни (регіону, області, району) є важливими показниками поступального розвитку народногосподарського комплексу України. Динаміка кожного з цих показників визначається історичними, природними, соціально-економічними, побутовими умовами, специфікою періоду, який переживає країна в цілому. З огляду на це характеристика процесу інвестування народногосподарського комплексу Івано-Франківської області може бути наочною ілюстрацією тих змін, які відбуваються сьогодні в економічному житті України.

У 2006-у, базовому в нашому дослідженні і взятому за основу розгляду динаміки процесу інвестування народногосподарського комплексу Івано-Франківщини за всі наступні роки, включаючи 2011-ий, величина інвестицій складала 2 млрд. 619 млн. 954 тис. грн. В розрізі ж основних видів економічної діяльності (додатково див. також табл. 2.) співвідношення капіталовкладень мали наступний вигляд:

Таблиця 1

Структура інвестицій в народногосподарському комплексі Івано-Франківської області, (%)

	Роки					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Всього інвестицій.....	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
в тому числі – за видами економічної діяльності:						
промисловість.....	36,5	43,1	40,5	38,4	40,3	31,3
сільське господарство	4,5	3,9	3,5	2,4	2,9	6,7
будівництво.....	3,4	4,3	7,7	3,8	2,2	2,4
транспорт і зв'язок	8,1	8,5	9,4	10,4	7,0	6,9
торгівля.....	8,5	6,8	7,7	5,6	4,1	6,1
фінансова діяльність.....	0,9	1,1	1,3	0,8	0,9	0,7
охорона здоров'я.....	0,9	1,3	1,1	3,4	4,5	7,4
освіта.....	1,5	1,4	1,2	1,6	1,2	1,7
державне управління.....	0,9	0,5	0,7	0,6	0,4	0,7
інші види економічної діяльності.....	34,8	29,1	26,9	33,0	37,5	36,1

До найважливіших особливостей структури інвестицій в народногосподарському комплексі Івано-Франківської області ми б віднесли таке:

по-перше, у відомому розумінні стабілізація співвідношень інвестицій між основними видами економічної діяльності. Так, зокрема, за розглядуваний період питома вага інвестицій в

розвиток фінансового сектора була практично незмінною – у межах 0,7-1,3%, освіти – у межах 1,2-1,7%, державного управління – 0,4-0,9%; по суті, аналогічна картина мала місце і в такому сегменті як «інші види економічної діяльності»;

по-друге, позитивним і зрозумілим можна вважати, очевидно, й те, що питома вага інвестицій в розвиток промисловості була найвищою з усіх галузей економічної діяльності (більше третини всіх щорічних капіталовкладень), що неминуче відобразиться на темпах зростання виробництва;

по-третє, предметом окремого (і більш глибокого?) розгляду, вважаємо, могло б бути й те, що питома вага інвестицій в розвиток таких різних сфер діяльності, як сільське господарство, транспорт (зв'язок), торгівля в 2011 році була, в принципі, однаковою – відповідно 6,7%, 6,9% і 6,1% в загальних обсягах капіталовкладень;

по-четверте, окремо, вважаємо, слід виділити те, що у порівнянні з 2006 роком питома вага інвестицій в розвиток системи охорони здоров'я зокрема в 2011-му зростає більш ніж в 8 разів; хоча в даному випадку за наведеними цифрами, мабуть, прихований цілий комплекс проблем, що нагромадилися в цій галузі.

Наведені в табл.1 дані дають найбільш узагальнююче уявлення про специфіку інвестування народногосподарського комплексу Івано-Франківщини. В плані ж поглиблення аналізу розглянемо його динаміку як в цілому, так і в розрізі найважливіших видів економічної діяльності за останні роки у порівнянні з 2006 роком:

Таблиця 2

Темпи зростання (зниження) інвестицій в народногосподарському комплексі Івано-Франківщини за основними видами економічної діяльності, (%)

	Роки					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Всього інвестицій.....	100,0	152,9	227,1	131,5	175,1	148,8
в тому числі – за видами економічної діяльності:						
промисловість.....	100,0	180,7	252,3	138,5	193,4	127,8
сільське господарство	100,0	134,0	180,4	69,0	113,1	221,1
будівництво.....	100,0	189,9	506,1	145,1	111,1	102,6
транспорт і зв'язок	100,0	161,0	265,1	169,9	152,7	129,1
торгівля.....	100,0	123,6	207,1	87,5	83,5	107,2
фінансова діяльність.....	100,0	196,4	343,7	130,3	194,9	115,1
охорона здоров'я.....	100,0	220,2	280,3	485,5	838,1	1176,6
освіта.....	100,0	151,7	188,1	147,1	152,9	178,2
державне управління.....	100,0	91,5	171,4	89,4	72,3	113,4
інші види економічної діяльності.....	100,0	126,5	173,5	122,7	183,1	153,1

Перша, чи не найважливіша особливість, - відсутність виражених тенденцій в темпах зростання (зниження) інвестицій в цілому по народному господарству Івано-Франківщини. Більше того, наяву досить-таки суттєві перепади в їх величині. Так, наприклад, у 2008 році у порівнянні з базовим, 2006-им, темпи зростання загальних обсягів капіталовкладень в цілому по народногосподарському комплексу області склали 2,27 раза, в той же час як у 2009-у – лише +31,5%. Сповільнення темпів приросту інвестицій спостерігалось і в усі наступні роки, причому, доречно сказати, темпи зростання притоку інвестицій у промисловість області в цілому відповідали вищезазначеним загальним тенденціям.

Другою особливістю, вважаємо виділити окремо і не вдаючись в надмірну деталізацію наведених в табл. 2. даних, можна вважати існування великих розбіжностей в темпах приросту інвестицій в завершальному, 2011 році, у порівнянні, в даному випадку – з базовим, 2006-им, в розрізі основних видів економічної діяльності. Якщо за вказаний період, наприклад, приплив капіталовкладень у будівельній індустрії склав лише +2,6%, то в системі охорони здоров'я – в 11,76 раз. Причому, перелік аналогічних розбіжностей, особливо в окремі роки, можна було б продовжити.

Такі найважливіші характеристики процесу інвестування народногосподарського комплексу Івано-Франківщини, його динаміки за останні роки.

Стиров В.В.,

*здобувач сектору економіко-екологічних досліджень
Інституту економіки промисловості НАН України,
м. Донецьк, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНО-СПРЯМОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Передумовою правильності управлінських рішень та ефективної роботи системи управління в цілому є наявність якісної інформації¹ щодо об'єкту управління та його оточення. Для забезпечення менеджменту потрібною інформацією необхідне створення спеціалізованих інформаційних систем². В залежності від масштабів підприємницької діяльності, обсягів інвестованого капіталу та рівня диверсифікації інвестиційної діяльності підприємства приймається рішення щодо доцільності формування власної інформаційної системи або звернення до сторонніх консультантів та інформаційних агентств [1].

В сфері екологічно-спрямованого управління інвестиціями інформація про стан внутрішнього та зовнішнього середовища господарського об'єкту є підставою для обґрунтування управлінських рішень³, які, з рештою, визначають ринкову вартість підприємства, темпи економічного розвитку, рівень добробуту власників підприємства та суспільства. Отже, головним завданням інформаційної системи в сфері екологічно-спрямованого управління інвестиційною діяльністю є процес безперервного цілеспрямованого підбору відповідних інформативних показників, необхідних для здійснення аналізу, планування та підготовки ефективних стратегічних та оперативних управлінських рішень за усіма напрямками екологічно орієнтованої інвестиційної діяльності підприємства. Крім забезпечення необхідною інформацією для ефективної роботи менеджменту та запевнення власників підприємства про дотримання їх економічних інтересів, наявність спеціалізованої системи оброблення даних полегшує інтеграцію підприємства у інформаційний простір та сприятиме формуванню сприятливого «зеленого» і «соціально-відповідального» іміджу в уявленні споживачів продукції від основної (операційної) діяльності. Загальна структура інформаційної системи екологічно-спрямованого управління інвестиційною діяльністю на підприємстві наведена на рис.1. Для відображення вхідних та вихідних потоків інформації використано такі умовні позначення:

I_{p1} – первинні інформаційні показники щодо стану зовнішнього оточення господарського суб'єкту, отримані із зовнішніх джерел інформації; I_{p2} – первинні інформаційні показники щодо внутрішнього стану господарського суб'єкту, отримані із внутрішніх джерел інформації; $I_{p1.1-1.12}$ – формалізовані інформаційні показники, що характеризують (супроводжують) процес управління фінансовими та зовнішніми реальними екологічно-спрямованими інвестиціями господарського суб'єкту; $I_{p2}, I_{p2.1-2.12}$ – формалізовані інформаційні показники, що характеризують (супроводжують) процес управління внутрішніми реальними екологічно-спрямованими інвестиціями господарського суб'єкту.

¹ Репрезентативною, змістовною, достатньою, доступною, актуальною, своєчасною, точною, достовірною, сталою.

² Сукупність технічних, програмних, комунікаційних та інших засобів, які забезпечують процес збирання, накопичення, опрацювання, поширення, збереження, захисту та використання інформації.

³ Щодо обсягів витрат інвестиційних ресурсів на екологічно орієнтовану діяльність, вибору пріоритетних напрямів та інструментів інвестування, прогнозування рівня інвестиційної прибутковості, ризиковості та екологічної ефективності.